

Exposició: **LA FIGURACIÓ NARRATIVA. París 1960-1972**
IVAM Institut Valencià d'Art Modern
18 setembre 2008 - 11 gener 2009

Exposició organitzada per la Réunion des musées nationaux, el Centre Pompidou de París i l'Institut Valencià d'Art Modern

Comissariat: **Jean-Paul Ameline**, conservador general del Patrimoni del Musée national d'art moderne, Centre Pompidou
Bénédicte Ajac, agregada de Conservació del Musée national d'art moderne, Centre Pompidou

Bancaja

Patrocina: **el compromiso social**

L'exposició *La Figuració Narrativa. París 1960-1972* reünix més de cent pintures, objectes i pel·lícules, i està dissenyada com una exploració de les fonts de la renovació figurativa que marca la història de l'art dels anys seixanta. La seua agrupació, que podem considerar com la més apropiada per a recordar la inventiva d'estos anys inicials, permet captar el clima de l'aparició d'estes obres. Seguint un recorregut que subratlla les principals temàtiques que van inspirar a la majoria d'estos artistes, l'exposició es dividix en seccions òbviament distintes:

- 1) Els orígens de la figuració narrativa
- 2) L'exposició *Mythologies quotidiennes* (1964)
- 3) Objectes i còmics
- 4) L'art de l'allunyament
- 5) La pintura és una novel·la negra
- 6) Una figuració política

El catàleg, prologat per Jean-Paul Ameline, conté una cronologia completa que comprén la història del moviment de la figuració narrativa entre 1960 i 1972: està àmpliament il·lustrada amb documents de l'època, alguns dels quals inèdits, i una

antologia de textos i articles que posen de manifest la presa de posició dels principals protagonistes d'esta història, tant dels artistes com dels crítics que van defensar la figuració narrativa (Jean-Jacques Lévêque, Gérald Gassiot-Talabot, Alain Jouffroy) o aquells que la van combatre (Pierre Restany). Finalment, hi ha una sèrie d'entrevistes, a nou artistes i crítics relacionats amb este corrent, que presenten el seu punt de vista actual.

La figuració narrativa no va ser en cap cas un moviment proclamat com a tal. Naix arran de l'actuació del crític d'art Gérald Gassiot-Talabot i dels pintors Bernard Rancillac i Hervé Télémaque, els quals van organitzar al juliol de 1964, al Musée d'Art moderne de la Ville de Paris, l'exposició *Mythologies quotidiennes*.

Just en el moment que l'art pop triomfa en la *Biennale di Venezia* (amb el Gran Premi de pintura atorgat a Rauschenberg el juny de 1964) i s'imposa a Europa, l'exposició *Mythologies quotidiennes* va reunir 34 artistes (entre els quals s'inclouen Arroyo, Bertholo, Bertini, Fahlström, Klasen, Monory, Rancillac, Recalcati, Saul, Télémaque, Voss...) que, com els seus homòlegs americans, van situar la societat contemporània i les seues imatges en el cor de les seues obres.

Uns mesos després, el *Salon de la Jeune Peinture* causa una gran commoció per l'arribada massiva de pintors joves (Aillaud, Arroyo, Cueco, Recalcati, Tisserand...) que es plantegen l'objectiu de fer novament de l'art una eina de transformació social.

La figuració narrativa va reunir al llarg dels anys seixanta pintors procedents d'horitzons estètics o geogràfics diferents (com els esmentats anteriorment, però també Adami, Erró, Fromanger, Stämpfli, la Coopérative des Malassis...), uns artistes que, treballant a partir de la imatge fotogràfica o cinematogràfica, de les icones publicitàries, del còmic o, inclús, de la pintura clàssica, realitzen unes obres que desvien el primer significat d'estes representacions per a revelar uns altres sentits inesperats, suggerir altres narracions o mostrar els seus compromisos polítics.

Durant estos anys, la figuració narrativa es va desmarcar tant de la neutralitat social de l'Escola de París com del formalisme del pop art americà i així mateix va denunciar les alienacions de la vida contemporània. L'efervescència de finals dels anys seixanta afavorirà, d'altra banda, el compromís dels pintors més militants d'este moviment en la vida política i, en particular, en els fets del Maig del 68 a París.

L'exposició reuneix obres de Gilles Aillaud, Eduardo Arroyo, Antonio Recalcati, Valerio Adami, René Bertholo, l'Equip Crònica, Henri Cueco, Erró, Öyvind Fahlström, Gérard Fromanger, Peter Klasen, Jacques Monory, Bernard Rancillac, Peter Saul, Peter Stämpfli, Hervé Télémaque, Jan Voss i Coopérative des Malassis.